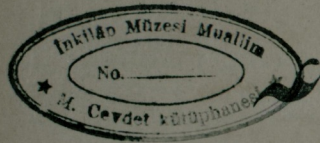

۱۸ تیسان ۱۹۱۸

صافی : ۴۰

ایکڑھی جلد

کی کتاب

عثمانیستان

استانبولده اجنبی رساملر : وان مور ، هیلهر

سلطان احمد ناک دورینک نصف اخیرنده تورکیهده بر نوع (رهه سانس) ظهوره کلکه باشلامشدی . فرانسهده (ره ژانس) دورینک انجه لکری وصعتلری ، ادبیات و معماریده گزیده اثرلر وجوده کنیریور ، وده سای باغچه لرنده شعر و خولیا ایله زوج بر حیات کیریلیوردی . یکریمی سکیز چاپی محمد افندیکن یارس سفارنی بوشعر وصعت حیانتک اوفاق ، ناپلیدر بر تأثیرینیده سعدآباد ساحلارنده ، بوغازانی صیفیه لرنده ، چراغان اکلیجه لرنده ایجاد ایتدی . عشوه کار لاین باده سی ایله شوخ بیزانس ، اون ایکنجی عصر مجریده ، شوق ونشده عادتاً بربرینه رقابت ایتکه باشلادی .

استانبولده بودوق وصعتک یکنه مروی داماد ابراهیم پاشا ایدی . ابراهیم پاشا عملکنده صنعت ذوق ، معرفت حبیبی اویندیرمی ایسته دی ، فرانسه سفیریهله متادیا دوشوب فالقدی ،

زیارته کلدیله . اوراده رساملره شرق قیافتلری ترسیم ایتدیردیله . مملکتلرینه کیدرکن یادکار اولارق کوتوردیلر . وان موزده ایلمک اوکجه بوکی رسملریاقبله مشغول اولمش ، حتی فدریولک آرزوسی اوزرینه یوز قدر تابلو وجوده کنیرمشدی . بو تابلولرده بوتون سرای ارکائی ،

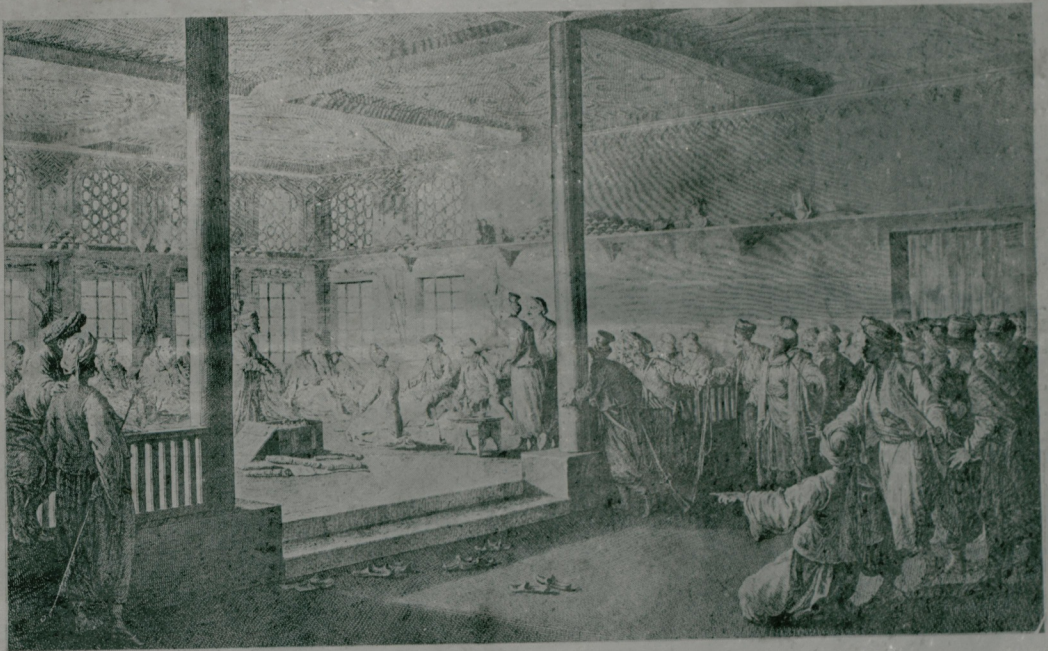

ساقزده عثمانی حیاتی

تابلورده عصیان یاپانلر ، یاطرونا خلیل ، موصلو ، علی اوزمانکی قیافتلریله تصویر ایدیلشدر . اون ایکنجی عصر مجریده عثمانلی قیافتلری آتلاق ایچون بو رسملر قیبتدار برر وشیهدر .
 بو تابلولردن سوکره وان مورک شرقی بستیون آرندی . حان بوتون سفیرلر ، سفارت کاتبیلری وان مورده مراجعت ایدیورلردی . بوسرده پارسدهده شرق مودامی حکم سوربوردی . برچوق کیسهلر شرق قیافتده کیینورلردی . شرقه کلن اجنبی سیاحلرک کافه سی وان مورک اقامتگاهنه کیدیورلر ، اورادن مطلقا بر تابلو صابین آلیرلردی . بعضاً

(یفراد) اورماقرلنده ، یوغاز ایچی ساحلارلنده کیریورلر ، کوزل استانبولک دائمیتبدل ، دائمانظرلر اوقشایان منظره لرینی وان مورده ترسم ایتیریورلر ، عثمانلی قیافتلرینک انتظامی ، ملی شکلی متجیرانه تاشا ایدیورلردی . بو دورده عثمانلیق قیافتده اولسون بر انتظام کوستریوردی .
 وان مور ، بو ذوق وصعت محافنک برسیده سی ایدی . معمایه اورویابه کیدوب کلن عثمانلر جالیلهده دوشوب قافدی ، عین زمانده بودورک عثمانلی حیانهده اشتراک ایدی . سمد آبادک لطیف ساحلارلنده طولاشدی ، داماد ابراهیم یاشانک رسم قبوللرده پولوندی .

پادشاه ، وزیر اعظم ، مفتی انام ، سلجدار ، یکچیری آغاسی ، دارالسماعده آغاسی ، خاصکی سلطان ، ارخ اوغلانلری ، صولافلر ودها سوکرا پادشاهک تبعه سی ، ظریف خاغلر ، روم قرلری ، ساقر کوزلاری رنگوزلرک بر قافله حالنده نظر تاشا اوکندن کپیوردی . فهریسول بالاخره بو کوزل قولکسیون یارسده باصیرمه یه باشلادی . وان مورک (یوز تابلو) سی بوتوک بر اهییتی حائزدی . او زمانه قدر یارسه تورکره منلق بر چوق رسملر کتیرلشدی . فقط بوتوزک کافه سی آیده ومنظره رسملردن عبارتدی ؛ کوپرلیلر زمانده دولاهه ،

(۵۰ شلرک تابلوسندن)

عثمانلیر آراسنده شووازل غوفیه

کندینه تابلورده سیارش ایدیبلوردی . فقط وان مور اکثر زمانی کندی آرزوسنه صصرا ایدیور ، یوغاز ایچنک لطیف منظره لرینی ، فرانسه سفارتخانه سندن ، طویخانه اوززندن مرمره نك کوروتیشی ، سرای برونک ییشل آغاجلر آره سندن یوکسه لن قورشونلی قیلرینی ، بیاض ونارین باجارینی ، آله لرک زرین برافق اوزرنده منظور اولیشی ، کیشیش طاقلرینک رقیق سیسار آراسندن کورونن قازلی تپه لرینی تصویر ایدیورلردی . بوتنکه برابر بلده عادنلرینه ، جنازه مراسمنه ، دوکونلره دائرده تابلولر وجوده کتیرمکدن کری طورمیوردی . بالخاصه عثمانلی قادیلرینک تصویرنده بیوک بر مهارت کوستریوردی .

ابراهیم متفرقه نك آثارینی کوردی ، دها سوکرا بو بارلاق آثار مدینتک قانی بر عصیان نتیجه سنده زیر وزیر اولدینی ، سفلی بر یاطرونا عصیان یوزندن وزیرلر قتل ایدیلدیکنی ، پادشاهک خلع اولوندینی تاشا ایتدی . وان مور عثمانلی حیانتک قانی صفعلرینی ده ترسیممن کری طورمادی . وان مورک یاطرونا اخیلانه دائرک مهم تابلولری (عاصی یاطرونا نك رسمی) ، (عاصیلریشی یاطرونا خلیل) ، (یاطرونا نك عصیان) در [۱] .
 بو تابلولر کلاماً (آستهردام) موزه سنده در .

[۱] یوتابلولرک فوطوغرافیری آستهردام موزه سی مدیری موسیورک زین طرفندن عاجزلرینه کوندلش وکلامه سی (لاله دوری) ینه دچ ایدیلشدر .

دها سوکرا نواتل ، یالکز بو کی رسملره اهمیت ویرتملرلردی . فقط فهریسولک یایدردینی تصویرلر بوسستون باشقه بر ماهیتنده ایدی . بو تابلولر نشر اولونور اولونماز یک زیاده رغبتنه مظهر اولدی .
 ۱۸۲۴ سنه مجریه سنده انتشار ایدر ارمن آلماتیا ، اسپانیا وایتالیاده درحال تقیدلری اورته ی قوندی . وان مورک شرقی کوندن کونه آرتیوردی . دیگر طرفندن کندی ده چالیشیور ، یایدینی تابلولری بوتون سفیرلره بکندریوردی . بو سفیرلر ایچنده ده زالور ، ده بوتناق ، ویلنوو ، موسیو و مادام مونتکو ، دها سوکرا فلنک سفیری غیر ایدیورلردی . حان بوتون سفیرلر تعطیل کونلرینی

کوندردی مکتوبده نمونیشز لکنی ضنایان ایتش ،
بالخاصه معاش طلبنده بولونشدی .
وان مور ، بوطلبی دائما تکرار ایتدی . فرانسه
سفارتخانه سنده ، ولی عهدک تولدی مناسبتله یاپیلان
شکلک ترک تصویر ی ایچون وان مور مأمور ایدلدی .
اوزمانلر فرانسه سفیری بولونان وبلنور وان موره
بو تابلوی کال دفتله ترسیم ایتدیردی . وان مور
تابلوی بتریدی ، معاش خصوصده کی طلبی نه تکرار
ایتدی (۱۱۴۳) . فقط فعال رسامک بو طلی
برینه کتیرلادی .
وان مور حیاتی صرف صنعته حصر ایتش ،

فرانسه سفیری دو بونناق وان مورک بو حرا یاستدن
دائما استفاده ایدیردی .
وان مورک الک نفیس تابلوری ، حضوره قبول
تصویرلری ایدی . صدراعظم ابراهیم پاشا نکه ضیافتلری ،
سفیرلرک حضوره قبول ایدیلشی ، وان مورک
فورجه سیله الک اوافق تفرعاته وارنجه به قدر بشون
الوان اواضاعله ترسیم اولونیوردی . فرانسه سفیری
وان موره بو کی تابلولر ترسیم ایتدیردی ایچون دیگر
سفیرلرده بهمه حال یانلرند بر رسام بولندی ریورلر ،
اونلارده کندیلرینک صورت قبولی رسم ایتدیر ریورلر دی .
وان موره بو کی رسام ایچون الک زیاده سپارش

ایکی تابلوی ورسای موزه سنده در . بوتابلولردن بری
(ذات شاهانه ک سفیری قبولی) ، دیگری ده
(صدراعظم ک سفیری قبولی) در . وان مورک آثارندن
استانبول مناظرینه عائد بر قسمی فرانسه سفارتی
مستشاری موسیو بوبده ، برقمیده اسوه جده در .
وان موردن سوکارا استانبول کفن رساملر
آرمه سنده جدا تیر ایدنلر فاوره ایله هیلهلر ایدی .
فاوره سلطان مصطفای ثالث ، هیلهلر سلطان حمید
اول زماننده استانبول کیشلردی . هیلهلر استانبولده
ایکن فرانسه ک استانبول سفیری شووا زول
غویه ایدی . آرتق اجنی رساملر استانبولده

(هیلهلرک تابلولردن)

کار و نسرای

۱۱۵۰ سنه یی کاتون ثانی سنده استانبولده وفات
ایله مشدر . احمد ثالث جلوسندن بر سنه سوکارا
(۱۱۱۶) استانبول کفن وان مور ، اوتوز درت
سنه یاختمزده قالمشدر . وان مورک جنازه مراسمند
بوتون فرانسلر حاضر بولونش ، نعشی ، غلطه ده
زه زووبت کلیسایه دفن ایدلشدر .

وان مورک آثار ی ک چوقدر . مجموعی (۱۳۲)
پارچهدن عبارتدر . الک مهنلری (آمستردام)
موزه سنده در . بوتابلولردن الک مهمی داماد ابراهیم
پاشا نکه فلنک سفیری قالمشدر بشکطاشده کی یالینده
حضورنه قبول ایدیلشدر . بعض کزیده اثرلری ده
زکنین قونترک وبارونلرک شاتولری ترین ایله مکده در .

کیور ، مراسم هب عینی اولدینی ایچون بوتابلوری
وجوده کنیرمکده کوچلک چکیوردی . حضوره
قبولارده داتما سفیرله برلکده کیدیور ، عین اوطا ده
وقوع بولان رسم قبولری منتظم بر صورتده ترسیم
ایدیوردی .

•••

۱۱۲۶ وان مور رسماً (قرالک شرق در سالی)
عنوائی آلدی ؛ دو بونناق فرانسه به عودتده
وان موره بو عنوائی آلمایه موفق اولشدی . فقط
رسام ایچون بو نامک هیچ اهمیتی یوقدی . حتی
بوندن کندی ده اودرجه بمیون اولماش ، برای تشکر
استانبولک منظره عمومی سی کوستر بر تابلو ایله برلکده

محبت سربست چالیشه یلیورلر دی . بو دورده
پاشایان اجنی رساملرک عثمانی قیافتلر نه دائر یاپدقاری
رسملر آتی عصردن بری جهان حکم ایدن عسکر
برمنلک حیاتی وقیافتی تثبیت ایچون یاپیلان سوک
غیرت لردی ؛ اون سکر نجه عصر ، عثمانیلر ده ملی
قیافتلرک سوک دوره سیدی . اوتوز قرق سنه سوکارا
سلطان محمود ثانی بر ضربه ایله بو صحنه کی دیکشدره جک ،
بو مالون وعتموی شکللر بر خیال کی اورتادن
سیلنوب کیده جکدی .

هیلهلر ، بوصولر دورده عثمانی حیاتی تابلولرله تثبیت
چالیددی . بایده یی رساملرک قسم اعظمی سفیر شووا زول
غویه ک اثرنده تشر ایدلدی . بوتانر ، (یونان سنده
سیاحت) ایدی .

کورمک و تدقیق اینک ایچون ده بوتانولرک برورق پیه سی
اولسون الهم ایتکلکن ایجاب ایدر . بوگزیده اثرله
بالراق و عثشم ماضیه سنک ذی حیات بر تنائی
تشکیل ایدر .

بیوک آله ، ۱۴ نisan ۱۹۱۸

احمد رفیع

تصحیح — کین صایدک (غازی زیلک) مقاله سنده
۳۴۴ بجی صحفه ک ربجی ستونده (منظره می) کسمبله باشلایان
۳۱ بجی سطرده (اولدایق) ایله باشلان ۴۳ بجی سطره قدراولان
۱۰ سطرلک قسم ، عین ستونه (فدا کارانه) کسمبله باشلایان
۱۳ بجی سطرده سوکرا کلهچکدر . مراتب یاکاشانی اولشدر .

(پاوقده سلطان عبدالحمید اول) در . تابلونک اصلی
سابق فرانسیز مستشاری موسیو پویده در .

* *

تابلولر هرکدن زیاده برتورکر ایچون الزمدر .
ملکتموده وطن و ملیت محبتی اویاندرمق ایچون ال
زیاده عنعناتری ، حیات ماضیه منری تصویرونایکده
بیوزر . بز ، تورکلکه عائد بوتون اثرلری اوروپایک
کوشه سندن بوچاغندن طویلاویپ کتبخانه لریزی
طولدریمق ، غناب یاختنلک خراش اوراقدن تورکلکه
حیات ماضیه سنه عائد و شقهرله سنی ملکتموده
بولوندرمق ناصکله لازمه ، ماضیده کی قیافتلریزی

هیلرک تابلولری بوتون سیاحلر آراپولردی .
بو اثرده شرق ایجه کلکری ، قیافتلرک طبعیلکی
بوکلر بردهقله ترسیم ایدلشدی . هیلرک تابلولرده
اولدایق قدر بوغاز ایچنک ضیالری ، رنگلری ،
عنائی اولرینک ایچی هیچ بررسم مدققانه ترسیمه
موفق اولمالمشدی . هیلر ، شرق حیاتنک هیچ
برتوقعاتی نظر قدغن قاجرمادی . شرقک بوتون
عادللری ، دوکولرلی ، کاروانلری ، بلده لری
ترسیم ایدتی . اودوجه دکده ، او تاربخدن اعتباراً
شرقه دائر نشر ایدیلن بوتون اثرلر هیلرک تابلولرله
ترتیب ایدلدی . هیلرک تابلولرینک مشهوری

اوتوقولش حقیقه لری

علی باشا دصفنده بر قصیده

بارک الله ای بیین سردار میدان وغا
خیر مقدم ای یکنه صفدر کشور کشا
چکدی رموی ضعیف آسا کروه دشمنی
فیضه تبیک مکر کیم اوله سنک کوربا
دشمنه کوستردی الحق معجزات اعدی
آفرین ای صبر حیدر حله نصرت لوا
دشمنی شق عصا ایتدکده تقریب ایلدک
بوکه لایق دینه احد امن تقاریق المعصا
پوی باغولنده ایتدک سله اقباله
ایلیوب کردنکشان عالی رودر قفا
پویه سهل مجمع اولمشی رفیع جلیل
واو ایسه کلون دیسون حله توارغ آشنا
حاصل اولش دکدر پویه رفیع عظم
سا که مخصوص و مسلدنر بناید خدا
وار پوری فتح ایله شرق و غربی اسکندر کی
قالدی شیدنکورو برسد راه اولور سکا
ذاتکه دیرم سزا اسکندر کیتی ستان
تیغکه لایق دیسم آینه عالم نا
زور بازو ایله فتح ایدتی قلاع دشمنی
ایلسک آوغشته شمشیرکی عرشه سزا
خودنود خصمی گرفتار ایدتی یم صولنک
خلفه طابوری اولدی کندویه دام بلا
موج اوروب سیلاب طوفان خروش جیش دین
مهرة طوب وفتک موج شمشیر قضا
کندو آب و دانه لیدر چکدی خبی دشمنی
ایلدکجه کافری کرم اشتبا ققط و غلا
وردی آب تیغکه مسک غزات مسلمین
ایلدی سرکشته طابورین مثال آسیا
هنه کم جنک وجدال ایجره تفکک و حربه در
الزنده اولدی کفار ضعیفانک عصا
طوبلری قوندق بر اقدی خاتمان دشمنه
برآغزیدن ایلیوب هنکمه روز جزا
چار صداره عیلاوره کوندردی طوبلر
یاش ایچنده قانی پاشین سیدلک ایچون داتما

چارید ، هنجار تاجار الامان دیرسه نوله
کپوزلده قه حروف چار اولور البت رجا

چکیدی کیمسه بو ، هبجاهه تعب مانندیر
عادی اولقله قوسلک قاقی اولدی دوتا

رقعه کلدی بزم رزم ایجره سر اعدای دین
صورلر ایتدکجه کوس هفت جوشی بر صدا
صور ایدی کویا غیر مہتران بر نغله
ایلدی دشمنلری افتاده خاک فنا

آفتاب رأیت نصرت اولنجه آشکار
هب طاعلیدی لشکر کفار ظلمت آشنا
راس کفاره دوشوب جباره انجم فشان
عسکر شیطانی صان رجم ایلدی اهل سا

دوندی لعین ساغور مینای نلی قلمه چرخ
منمکس اولوقده ترک دشت برخون و غا
ایلدی اعلا و ادنائی بو نصرت شادکام

دیدیلر تحسین ایدوب انس و ملک نملغزا
کویا برقاچ شهید اولان دلاولر ایچون
دوشدی ملک لبه لہ نجه حصن عالی خون بها
نقی مرحوم ایلمش بومصرع برجسته بی
نجهیل اول سنک و صفکده انشا کویا
برغزا ایتدکده خوشنود ایلدک پیغمبری
ایلیوب اثر رسول الله الحق افتدا

برغزا ایتدکده بی تیغ قهرکدن سنک
فتنه و غوغا کلدی اولدی عالم برصفا
برغزا ایتدکده تأثیر صدای شهرتی

اولدی روح قهرمان رستمه حیرتزا
برغزا ایتدکده شمدنصرکه صف رزمکه

قارشو طور و وار ایسه میدانه کلون الصلا
چار سقور کرداوش نوله استیان ایله

اوله باب دولنکده روی برخاک رجا
قصر واسکندر یونان بوجنکی کورسهر

عجایله انلرده اولوردی دزنده جیه سا
کوش ایتدکجه مژده ناک ظهور نصرتی

پویه تحریر ایلدم القاب مدحک بی ریا
اردشیر شیر صولت آصف جمہنفیت

قهرمان ، هیبت وزیر غازی رستم و غا
کارفرمای ظفر صاحبقران نامور

کامکار دادکر صدر شجاعت انشا

مالک ملک سعادت افتخار سلطنت

رتبه پشای صدارت مظهر لطف خدا

حضرت پشای اکرم داور کردون حشم

صاحب سیف و قل ، همنام فخر الانبیا

اول وزیر صائب اند بیرکم توفیق حق

ایلمش تقدیر ایله رای رزینک آشنا

زب بالاحانه اقبالکم شایسته در

اولسه جلوب دری شهبال سیرغ و هما

بحر و بر اولسه نوله محتاج لطف و همی

برالی دریای جود و برالی کان سخا

پشکاهنده جنیت کش شه خاور دستان

ایلق چاهنده مه سمین رکاب رضیا

حاکمال سدتر نعمتدار آفتاب

چرخ راهدنده کدوی ماهد رکف برکدا

شقه ریایات اقبالیه تحریر ایلدی

سوره الاتحناک تک تأیید خدا

بعدازین هرقدنه عزم ایلرسه نصرتیاب اولور

غالب اولور جله اعدای دینه غالباً

زور ایله اعدائی صلح ایتدیردی غیری کسه نک

قانه کیرمن دستي بودملرده بیربر و صرا

ساقی بزم طرب اوله مکر ساغر بکک

دست خوبانه ویره زینت یاخود رنگ حنا

تنک ایدوب جای کریزی خصمه بیر هیبتی

حلقه زنجیر اولوب پای عدویه نقش یا

تقویت بخش ضعیفانک کین برکاه خشک

ایله کثر غبار در کینه الحیا

جنب ایدر بعد مسافه اولسده سال هزار

فالمثل مانند کوه قاف اولورسه کهریا

سامی

